

z dnia 17 lutego 2017 r.

Zatwierdzony przez

mgr Marzena Grzywińska

**UCHWAŁA NR XXV/...../2017
RADY GMINY STARE CZARNOWO**

z dnia 22 lutego 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stare Czarnowo na 2017 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1579), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1893, M. P. z 2017 r. poz. 181) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1893 oraz z 2016 r. poz. 437 i poz. 2003), **Rada Gminy Stare Czarnowo uchwala co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stare Czarnowo na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stare Czarnowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2017 r.

Przewodniczący Rady

Alina Przybysz

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Gminy Stare Czarnowo
z dnia

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2017 ROK**

Stare Czarnowo 2017

Rozdział 1

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017 ROK

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, jak również przeciwdziałanie narkomanii, należą do zadań własnych gminy. Działania w tym zakresie ujmowane są w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Niniejszy program zawiera zagadnienia i zadania zawarte w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określonych w Narodowym Programie Zdrowia, natomiast zakres i sposób realizacji jest odpowiedzią na lokalne potrzeby środowiska mających na względzie skalę zjawiska poszczególnych uzależnień, jak również możliwość zabezpieczenia ich wykonania.

Podstawą prawną Programu jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r., poz.487 z późn. zm.) określająca następujące zadania do realizacji w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wynikające w szczególności z art.4¹ ust. 1 i 3 tego aktu:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych formach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych ;

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;

Gminny Program zawiera także zadania przypisane samorządom gminnym w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn. zm.), zwłaszcza w jej art. 10:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przywołanie powyżej zadań wynikających z regulacji dwóch ustaw, z uwagi na ich zbieżność, uzasadnia opracowanie jednego Programu, w ramach którego mogą być realizowane bardzo podobne działania profilaktyczne finansowane z tych samych środków.

Założenia, cele, zadania i podejmowane działania Gminnego Programu wynikają bezpośrednio z cytowanych wyżej ustaw, ale w swojej treści nawiązują także do innych aktów prawnych, wśród nich do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu

rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828).

Ustawodawca jako realizatora Programu wskazuje Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminne Komisje, jednak z uwagi na to, iż problem uzależnień jest jednym z najpoważniejszych zagrożeń społecznych do realizacji Gminnego Programu należy włączyć szereg innych podmiotów. Należą do nich: organizacje pozarządowe, placówki oświatowo-wychowawcze, kluby sportowe, kluby abstynenckie, ośrodki terapii uzależnienia i współuzależnienia, grupy samopomocowe, parafie, świetlice środowiskowe, a także osoby fizyczne. W małych gminach oczywiście nie ma tak wiele działających podmiotów, dlatego warto jest zabiegać o zaangażowanie jak największej ilości działających już instytucji czy organizacji.

Rozdział 2

LOKALNA DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE STARE CZARNOWO

Do instytucji zajmujących się uzależnieniami zgłaszają się ludzie zaniepokojeni i poszukujący pomocy i informacji. Część z nich przychodzi, bo zauważyli problem u siebie lub najbliższej osoby. Bardzo często niedowierzają, że np. dziecko ma problem z uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Część z nich dzieli się swoimi wątpliwościami i podejrzeniami, a inni pytają, co robić, żeby zapobiegać niebezpiecznym eksperymentom i uzależnieniu od środków zmieniających nastrój. Rodzice, opiekunowie, współmałżonkowie zadają sobie pytanie, gdzie popełnili błąd, dlaczego nic nie zauważyli? Jednym słowem czują się winni. Czy powinni?

Każda z tych osób oczekuje czegoś innego, ale wszyscy potrzebują informacji jak pomóc przerwać popadanie w coraz większe uzależnienie i jak odczytywać pierwsze symptomy uzależnień.

Jakie są skutki społeczne uzależnień (głównie alkoholizmu i narkomanii) dla osoby uzależnionej oraz jej rodziny i najbliższego otoczenia wiedzą również mieszkańcy Gminy Stare Czarnowo.

Diagnoza zagrożeń społecznych na terenie gminy Stare Czarnowo opiera się na badaniach przeprowadzonych w listopadzie 2014 roku wśród 231 osób w tym, 162 dzieci i młodzieży, 50 dorosłych mieszkańców gminy, 15 sprzedawców alkoholu i 4 pracowników

ośrodków zdrowia. Zakładamy przeprowadzanie takich badań co trzy lata. Następne badanie zaplanowano na 2017 rok.

Z przeprowadzonej w roku 2014 „**Diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Stare Czarnowo**” wynika, iż problem uzależnienia od alkoholu jest postrzegany jako bardzo ważny przez osoby dorosłe, w dalszej kolejności wymieniano uzależnienie od narkotyków, przestępczość, przemoc w szkole, palenie papierosów przez osoby niepełnoletnie, przemoc domową i inne. 70 % badanych zna osoby uznawane za uzależnione, 12% przyznaje się do używania alkoholu kilka razy w tygodniu, 30 % raz w miesiącu a 22% nie pije alkoholu w ogóle.

Zdaniem większości ankietowanych na terenie gminy dochodzi do prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców, większość też zauważa picie alkoholu w miejscach publicznych. W przypadku zagrożenia narkomanią aż 78 % badanych uważa, iż w gminie łatwo jest uzyskać dostęp do narkotyków, 32 % zna osoby używające narkotyków ale tylko 4 % przyznaje się do zażywania narkotyków.

46,34 % uczniów szkoły podstawowej i 46,25 % uczniów gimnazjum twierdzi, iż ich rówieśnicy piją alkohol, do spożywania alkoholu przyznaje się 18,75 % uczniów gimnazjum. Miejsce na świeżym powietrzu jest najczęściej wskazywanym miejscem spożywania alkoholu przez młodzież gimnazjalną, inne miejsca to różne imprezy, dyskoteki, domy rodzinne i wycieczki szkolne. Młodzież najczęściej sięga po alkohol, aby zaimponować rówieśnikom, lepiej się bawić, ale i po to, aby zapomnieć o problemach lub całkiem bez powodu. Niepokojący jest fakt łatwości nabywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Wprawdzie nieczęsto kupują alkohol bezpośrednio w sklepie, ale nietrudno jest im zdobyć alkohol prosząc o zakup starszych kolegów czy osoby dorosłe, zdarza się także, iż podkradają alkohol w domu. Ponad połowa badanych uczniów uważa, iż w gminie są miejsca, gdzie osoba niepełnoletnia może kupić alkohol. Niepokojący jest także fakt, iż 9,76 % uczniów szkoły podstawowej i 12,50 % gimnazjum twierdzi, że rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu. Pociuszającym zaś jest to, że większość uczniów zdaje sobie sprawę ze szkodliwości picia alkoholu i wie, że można się od niego uzależnić.

14,63 % uczniów szkoły podstawowej i 18,75 % uczniów gimnazjum przyznaje się do palenia papierosów, przy czym jedni palą regularnie, inni od czasu do czasu albo tylko spróbowali.

91,46 % uczniów szkoły podstawowej i 98,75 % uczniów gimnazjum zadeklarowało, że nie miało nigdy do czynienia z narkotykami czy dopalaczami. Jednak 24,39 % uczniów szkoły podstawowej i 25 % uczniów gimnazjum uważa, iż ich rówieśnicy mają kontakt

z narkotykami lub dopalaczami. Wiedzę na temat narkotyków uczniowie czerpią przede wszystkim z Internetu i telewizji, w dalszej kolejności zdobywają ją w szkole, od znajomych i od rodziny. Zdecydowana większość badanych nie wykazuje chęci spróbowania narkotyków.

45,12 % uczniów szkoły podstawowej i 41,25 % uczniów gimnazjum, uważa, iż w ich szkole występuje problem przemocy rówieśniczej. Około co czwarta osoba deklaruje, że padła ofiarą przemocy ze strony rówieśników. 12,50 % przyznaje się do stosowania przemocy. Jeżeli zaś chodzi o przemoc domową, to 97,50 % stwierdziło, iż w ich domu nie występuje problem przemocy.

Uzyskano również wiedzę na temat postrzegania problemów społecznych w wyniku **badania ankietowych pt. „Problemy społeczne w środowisku lokalnym”** przeprowadzonych w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Stare Czarnowo. Posłużyły one do identyfikacji, określenia przyczyn i skali występujących na terenie Gminy problemów społecznych oraz wskazania działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy 213 wypełnionych anonimowo ankiet. Do problemów, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy, respondenci zaliczyli alkoholizm (23%) i bezrobocie (20,5%), a następnie ubóstwo (10,4%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (10,2%).

Ankietowani identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (19,7%) oraz rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (17,2%).

Ankietowani wskazali również przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali bezrobocie (23%) i uzależnienia (20,8%).

W ankiecie znajdowało się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. W opinii badanych w gminie głównymi przyczynami tej bezradności są uzależnienia (27,1%) i niski poziom umiejętności wychowawczych (25,3%). Zdaniem respondentów duży wpływ na występowanie tego problemu ma również przemoc w rodzinie (12,2%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne

zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (30,5%), zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (22,7%), a także agresja i przemoc (14%) oraz demoralizacja (10,8%).

Respondenci proszeni o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych, do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli niezaradność życiową (26,9%), bezrobocie i utratę pracy (19,8%) oraz indywidualne skłonności do popadania w nałogi (19,6%).

Zdaniem ankietowanych, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (25,1%). Ważne jest również zapewnienie odpowiedniego dostępu do pomocy psychologicznej (18,2%), prowadzenie profilaktyki wśród dorosłych (13,9%) oraz wspieranie rozwoju grup wsparcia, samopomocowych (np. AA, Al-Anon) i klubów abstynenckich (12,3%).

Zapytano również badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem.

Większość ankietowanych (łącznie 67,5%) stwierdziła, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie bądź o nich słyszała. Odmiennego zdania było w sumie 32,5% badanych.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo i podejmować interwencje (17,8%), prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży, zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (po 17,6%) oraz zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (17,2%).

Podsumowując, można stwierdzić, że problem uzależnień jest dostrzegany przez mieszkańców i uważany za poważne zagrożenie

Inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Stare Czarnowo zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej ustawowych zadań należy m.in.: podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń

na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Nadal obowiązuje Uchwała Rady Gminy z dnia 15 marca 2002 roku w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy w ilości 30 punktów. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ostatnich latach była na zbliżonym poziomie tzn. 22 punkty w roku 2013 i 2016 i 20 punktów w latach 2014-2015.

Warto dodać, iż w 2014 roku wydano 2 decyzje w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy ogrywają: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Starym Czarnowie, a także gminne placówki oświatowe, grupa wsparcia AA „Słonko” w Kołbaczu oraz Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie.

Ważną rolę w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa prowadzona w gminie działalność profilaktyczna. W Zespole Szkół w Kołbaczu są realizowane i organizowane programy, warsztaty i spektakle profilaktyczne (dla dzieci młodszych przedstawienia teatralne z elementami profilaktyki, często w formie bajek), szkolenia połączone z warsztatami dla rodziców oraz są nabywane materiały edukacyjne do pracy z uczniami w formie filmów, scenariuszy lekcji, ulotek, broszur i plakatów.

Również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Polegają one głównie na prowadzeniu bieżącej pracy socjalnej oraz udziale w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W stosunku do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są sprawcami bądź ofiarami przemocy, podejmuje się działania takie jak: kierowanie do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy, organizowanie konsultacji psychologicznych, przeprowadzanie rozmów pouczających i wspierających oraz wizyt w miejscu zamieszkania (także w obecności dzielnicowego), stałe monitorowanie sytuacji rodziny, m.in. poprzez pracę socjalną (odwiedziny w środowisku zamieszkania) oraz współpracę z kuratorami i placówkami oświatowymi.

Rozdział 3

REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz działania zapobiegawcze w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych, uzależnień behawioralnych i ryzykownych zachowań szczególnie przez dzieci i młodzież.

Cele operacyjne

1. podniesienie wiedzy społeczności z zakresu profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych
2. kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia,
3. ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
4. ograniczenie zjawiska picia alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież,
5. promocja zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji,
6. wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,
7. ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i palenia papierosów,

ZADANIA GMINY

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami.**

Podjęmowane działania:

1. motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie do dobrowolnego poddawaniu się leczeniu odwykowemu lub kontynuowaniu leczenia-spotkania z psychologiem, terapeutą uzależnień,

2. informowanie społeczności lokalnej o ruchach samopomocowych, mitingach, Wspólnoty Anonimowych Alkoholików
3. współpraca z Ośrodkami Leczenia Uzależnień w zakresie kierowania na leczenie, informowania o wolnych miejscach, rodzajach i formach terapii,
4. prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez zakup i rozpowszechnianie ulotek, plakatów, fachowej literatury,
5. finansowanie farmakologicznych metod leczenia (na wyraźną prośbę osoby zainteresowanej),
6. kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłego ds. uzależnień.
7. organizowanie spotkań dla realizatorów programu z przedstawicielami instytucji zajmujących się problematyką terapii i rehabilitacji alkoholowej oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (usprawnienie współpracy).

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Podjęmowane działania:

1. udzielanie wsparcia rodzinom, w których występuje problem uzależnień poprzez konsultacje psychologiczne, informowanie o specjalistycznych instytucjach pomagających osobom współuzależnionym i ich rodzinom,
2. współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodzin, w których występuje problem uzależnień (pomoc finansowa, wsparcie asystenta rodzinnego, rozmowy wspierające i motywujące),
3. prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie współuzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zakup i rozpowszechnianie ulotek, plakatów, literatury fachowej),
4. umieszczanie informacji (wykaz placówek, telefony, adresy) w ogólnie dostępnych miejscach,
5. wdrażanie procedury „Niebieskiej karty” w stosunku do osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc,
6. kompletowanie dokumentów i kierowanie na przymusowe leczenie osób, które swoim zachowaniem powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizują nieletnich, czy zakłócają porządek publiczny,

7. współpraca ze szkołą, instytucjami i organizacjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
8. kierowanie sprawców przemocy w rodzinie w celu uczestnictwa w programach edukacyjno-korekcyjnych i terapeutyczno-psychologicznych,
9. realizacja i dofinansowanie programów profilaktycznych oraz zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
10. organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych zachowaniami patologicznymi.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz szkoleniowej - w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii - w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Podjęmowane działania:

1. realizacja programu profilaktycznego skierowanego do osób dorosłych i młodzieży ostatnich klas gimnazjum dotyczącego picia alkoholu przez kobiety w ciąży w powiązaniu z innymi zachowaniami ryzykownymi,
2. finansowanie nowoczesnych programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych, zachowań ryzykownych, warsztatów korekcyjno – wychowawczych, konkursów oraz programów wspierających rozwój osobisty dla dzieci i młodzieży w Zespole Szkół w Kołbaczu,
3. edukacja rodziców w zakresie problematyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, poprzez finansowanie szkoleń, warsztatów dostarczających wiedzy i umiejętności między innymi w zakresie wczesnego rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych wskazujących na używanie środków psychoaktywnych, szkodliwych zachowań wśród dzieci i młodzieży (przemoc),
4. współfinansowanie przedsięwzięć profilaktycznych w tym prowadzenie zajęć sportowych realizowanych na terenie świetlic wiejskich i obiektów sportowych, zakup i dostarczanie materiałów edukacyjnych, współudział w zorganizowaniu konkursu wiedzy o uzależnieniach w miesiącu trzeźwości (świetlice wiejskie),

5. finansowanie lub dofinansowanie szkoleń przedstawicieli grup społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień, nabywania wiedzy o alkoholizmie i narkomanii (w zależności od zgłaszanych potrzeb),
6. zakup materiałów i współorganizowanie kampanii społecznej mających na celu edukację społeczności lokalnej oraz kampanii społecznej skierowanej do dzieci i młodzieży szkolnej („Postaw na rodzinę- nastolatki piją coraz więcej”, „Zachowaj trzeźwy umysł”),
7. przeprowadzenie wspólnie z Policją i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej kampanii społecznej mającej na celu edukację społeczności lokalnej i zapoznanie z powagą problemu nietrzeźwości na drogach „Przeciw pijanym kierowcom” (rozpropagowanie ulotek i innych materiałów informacyjno-edukacyjnych),
8. edukacja sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności wynikających z konieczności bezwzględnego przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim (zakup materiałów edukacyjnych, przeprowadzenie kampanii „Zakup kontrolowany”),
9. zorganizowanie i sfinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z grup ryzyka z uwzględnieniem realizacji programów profilaktycznych przez wyspecjalizowaną kadrę.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Podejmowane działania:

1. dofinansowanie kursów i szkoleń, obozów terapeutycznych dla członków grupy wsparcia i osób współuzależnionych,
2. współpraca w zakresie wymiany doświadczeń i nabytych umiejętności służących pomocy osobom uzależnionym.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży i reklamy i zakazu sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Podejmowane działania:

1. podejmowanie interwencji w przypadku uzyskania informacji o łamaniu przepisów w zakresie przestrzegania przepisów a zwłaszcza w sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim,
2. przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
3. prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych po wydaniu pisemnego upoważnienia przez Wójta Gminy Stare Czarnowo,
4. przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz na kredyt i pod zastaw.

VI. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych (narkomania) dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Podejmowane działania:

1. Pomoc klientom GOPS-u w oparciu o ustalenia zawarte w kontrakcie socjalnym, którego realizacja umożliwi integrację ze środowiskiem lokalnym.

Rozdział 4

ODBIORCY PROGRAMU

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy, a w szczególności do:

1. osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
2. rodziców, opiekunów i nauczycieli.
3. dzieci (przedszkole, szkoły podstawowe, gimnazjum) i młodzieży (szkoły ponadgimnazjalne).

Rozdział 5

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Czarnowie za udział w posiedzeniu Komisji otrzymują każdorazowo wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 200 zł (brutto), a przewodniczący Komisji 250 zł (brutto). Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności potwierdzona przez przewodniczącego.

Rozdział 6

REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych podmiotów podejmujących działania wynikające z Programu.

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Z realizacji Programu sporządzone będzie roczne sprawozdanie, które stanowić będzie integralną część rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedkładanego co roku Radzie Gminy Stare Czarnowo.

Rozdział 7

ZASADY FINANSOWANIA

Zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są w tej sprawie bardzo precyzyjne, albowiem dochody z opłat za zezwolenia wydawane na podstawie art. 18 lub 18¹ tej ustawy oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi w tym względzie *lex specialis* wobec pozostałych reguł prawa finansów publicznych, wobec czego środki finansowe nie wydane w danym roku

powinny zostać uchwałą Rady Gminy ujęte w wykazie wydatków w roku następnym w rozdziale 85154 lub 85153.

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych i realizatorów Programu.

Zadania Programu finansowane będą zgodne z preliminarzem wydatków. Wszelkie zmiany wynikłe w ciągu roku nanoszone są bez porozumienia z Radą Gminy.

PRELIMINARZ WYDATKÓW

Rozdział 85153	5.000 zł
Rozdział 85154	51.000 zł
RAZEM:	56.000 zł

1. Zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Planowane działania	§	Planowana kwota (w zł)
Leczenie farmakologiczne (zastrzyk Tranxene)	§ 4280	1.000
Pomoc psychologiczna i terapeutyczna (spotkania w GOPS) dla osób uzależnionych	§ 4300	2.000
Pomoc psychologiczna i terapeutyczna (spotkania w GOPS) (członkowie rodzin osób uzależnionych)	§ 4300	2.000
Opinia biegłego (alkoholizm)skierowanie na przymusowe leczenie	§ 4300	1.000
Koszty sądowe	§ 4610	300
Diagnoza społeczna (zakup usługi)	§ 4300	2.100
Profilaktyka i edukacja zdrowotna w szkole (warsztaty i spektakle profilaktyczne dla dzieci, szkolenie i warsztaty dla rodziców przez 10 m- cy dla uczniów Zespołu Szkół w Kołbaczu i ich rodziców oraz nauczycieli	§ 4300	8.000
Kolonie letnie, zimowiska, wycieczki dla dzieci w rodzinach których występują problemy alkoholowe z elementami profilaktyki uzależnień	§ 4300	12.000
Dowóz dzieci na kolonie (dworzec, miejsce zbiórki) i powrót z kolonii	§ 4300	1.900

Działalność profilaktyczna i edukacyjna na rzecz wszystkich mieszkańców współfinansowanie kampanii „Postaw na rodzinę” (w ramach kampanii pikniki, festyny (wg potrzeb), współfinansowanie imprez ogólno-gminnych pod patronatem komisji (turniej siatkówki, zawody wędkarskie, zajęcia sportowe) oraz innych lokalnych działań z zawartymi elementami edukacji i profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi m.in. konkursu wiedzy o uzależnieniach – poprzez zakup nagród, zakup produktów do organizowania imprezy (poczęstunek, naczynia jednorazowe itp.)	§ 4210	5.000
Zakup materiałów do przeprowadzenia kampanii społecznych, zakup ulotek i materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla społeczności lokalnej, sprzedawców, świetlic wiejskich	§ 4210	600
Finansowanie udziału w warsztatach i obozach szkoleniowych dla członków grupy wsparcia i najbliższych członków ich rodzin (noclegi i dojazdy)	§ 4300	1.000
Szkolenia członków GKRPA	§ 4700	1.600
Wynagrodzenie i ryczałty komisji (z pochodnymi) 10x200x5=10.000,00 10x250x1= 2.500,00	§ 4170	12.500
Razem:		51.000 zł

2. Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Planowane działania	§	Planowana kwota
Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych	§ 4210	200 zł
Pomoc psychologiczna i terapeutyczna (spotkania w GOPS)	§ 4300	1.200 zł
Warsztaty z elementami profilaktyki (Zespół Szkół w Kołbaczu)	§ 4300	3.600 zł
Razem		5.000 zł

Sporządził:

Kierownik GOPS

Elżbieta Adrabińska

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o uchwalany corocznie Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii dla Gminy Stare Czarnowo.

Program ten jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Stare Czarnowo, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu w sposób zorganizowany i kompleksowy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w jest zasadne.